

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ НЕФРОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради

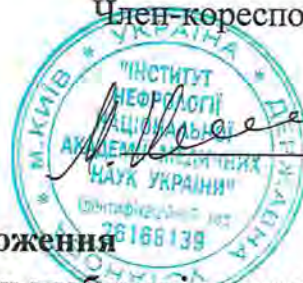
Протокол № 8 від 14.12.2022

Директор установи

Член-кореспондент НАМН України

професор

Микола КОЛЕСНИК

Положення

**про порядок підготовки здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії та доктора наук в
ДУ «Інститут нефрології НАМН України»**

Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

Підготовка доктора філософії здійснюється в аспірантурі (форми навчання очна і заочна) або за основним місцем роботи, якщо воно передбачає професійне проведення наукової діяльності.

Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами.

Особи, які професійно провадять наукову діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою у цій науковій установі без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури наукової установи згідно із

затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи та публічним захистом дисертації у спеціалізованій вченій раді.

У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою у цій науковій установі.

Підготовка здобувача наукового ступеня доктора наук здійснюється відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» в докторантурі або за місцем основної діяльності наукового працівника.

Здобувач наукового ступеня доктора наук (далі - здобувач) - особа, яка проходить (проходила) підготовку у докторантурі закладу вищої освіти (наукової установи) або яка самостійно підготувала до захисту докторську дисертацію з метою здобуття наукового ступеня доктора наук з наукової спеціальності за галуззю науки;

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в науко метричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників, приймальна комісія, затверджена наказом директора установи, й підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради наукової установи.

Рішення про зарахування до докторантури приймає вчена рада наукової установи в місячний строк розглянувши висновки відділу, лабораторії щодо кожного вступника. Відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника вчена рада призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних наукових працівників наукової установи із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом директора наукової установи.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

1. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ «ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ»

1.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». Аспіранти мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, бібліотек, інформаційних фондів Інституту;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами);
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Порядку реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. № 599);
- академічну відпустку відповідно до діючого законодавства;
- участь у науково-дослідних роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації;
- участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної роботи, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;
- участь в обговоренні та вирішенні питань діючої системи управління якістю Інституту, удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення;
- участь у діяльності молодих вчених Інституту;
- вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених освітньо-науковою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником, на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою, як таких, що виконані у повному обсязі, на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з

науковим керівником) аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів: TOEFL; International English Language Testing System; Cambridge English Language Assessment; IELTS; APTIS (British Council); Cambridge English: First (FCE); Cambridge English: Advanced (CAE); Cambridge English: Proficiency CPE; Cambridge English: Business Vantage (BEC Vantage); Pearson Test of English (PTE); Pearson EDEXCEL (English as a Second language); Integrated Skills in English (ISE); English for Specific Purposes, London Chamber of Commerce and Industry LCCI;

- участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями;

- отримання стипендій здобувачами, які навчаються в аспірантурі на очній (денній) формі у встановленому законодавством порядку та інших стипендій, призначених фізичними (юридичними) особами;

- отримання (за власним вибором) одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті наукової установи на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури здобувач, який захистився до закінчення строку навчання або перебування;

- отримання за власною заявою оплачуваної академічної відпустки на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі у разі захисту дисертаційної роботи до закінчення строку навчання;

- отримання соціальної допомоги у випадках, встановлених законодавством;

- зарахування до страхового стажу відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» періодів навчання в аспірантурі за умови добровільної сплати страхових внесків;

- моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні, науково-дослідній роботі тощо.

1.2. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». Аспіранти зобов'язані:

- дотримуватися вимог законодавства, Статуту ДУ «Інститут нефрології НАМН України», угоди між адміністрацією ДУ «Інститут нефрології НАМН України» та аспірантом;

- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі, встановлених ДУ « Інститут нефрології НАМН України»;
- виконувати вимоги освітньо-наукової програми, дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання;
- здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план, систематично звітувати про хід їх виконання на засіданні підрозділу та вченої ради;
- захистити в установленій строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації у спеціалізованій вченій раді.

2. ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ

Підготовка фахівців в ДУ «Інститут нефрології НАМН України» здійснюється за відповідною освітньо-науковою програмою на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньо-наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі. Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

3. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Індивідуальний навчальний план здобувача ступеня вищої освіти «доктор філософії» формується аспірантом на основі освітньо-наукової програми та навчального плану, погоджується з науковим керівником та затверджується вченою радою наукової установи протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем кафедри.

Вивчення аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі ДУ «Інститут нефрології НАМН України», а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ).

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням зі своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою.

Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти включають до індивідуального навчального плану. Їх вибір здобувач ступеня вищої освіти «доктор філософії» здійснює з урахуванням власних потреб та уподобань щодо майбутньої наукової діяльності. Процедура забезпечення здобувачем вибору навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-

науковою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для цього рівня вищої освіти, здійснюється за безпосереднім вибором навчальних дисциплін, у тому числі з інших рівнів вищої освіти.

Індивідуальний навчальний план здобувача формується за відповідною освітньо-науковою програмою щорічно і складається здобувачем у двох примірниках. Один зберігається у здобувача, другий – у вченого секретаря. Перелік дисциплін, що внесені до індивідуального плану здобувача за його вільним вибором в межах років навчання щорічно доводиться до відома відповідальних за освітній процес в установі осіб і є підставою для включення обраних дисциплін до навчального навантаження викладачів.

Для складання індивідуального навчального плану здобувача, який реалізує своє право щодо академічної мобільності, як правило, на рік (у тому числі у зарубіжних ЗВО), заступник директора з наукової роботи аналізує інформацію щодо переліку вивчених здобувачем дисциплін, їх обсягів за наданими документами (академічна довідка, угода про навчання тощо) та навчального плану з відповідної спеціальності, доводить до відома здобувача перелік нормативних навчальних дисциплін та дисциплін за вибором у межах навчального року.

Здобувачу вищої освіти, який проходить навчання у іншому закладі (у тому числі за кордоном) видається довідка про навчальні досягнення.

У разі поновлення або переведення здобувача формується індивідуальний навчальний план, який складається на рік. Здобувач повинен опанувати дисципліни відповідно до визначеного терміну.

Реалізація індивідуального навчального плану здобувача здійснюється у період часу, що не перевищує нормативний термін навчання. У разі переривання навчання нормативний термін навчання може відрізнятись від терміну, зазначеного у навчальному плані.

Відповідальним за виконання індивідуального навчального плану є здобувач вищої освіти.

Контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти здійснює науковий керівник.

4. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Індивідуальний план наукової роботи формується на основі освітньо-наукової програми, погоджується з науковим керівником та затверджується вченою радою ДУ

Інститут нефрології НАМН України» протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи повинен містити обґрунтування теми та програму наукових досліджень; орієнтовний план дисертаційної роботи; роботу над дисертацією протягом чотирьох років навчання із зазначенням назв етапів відповідно до програми наукового дослідження; апробацію наукового дослідження та винахідницьку діяльність; участь у наукових заходах.

Обґрунтування теми передбачає розкриття: актуальності обраної проблематики; сутності і стану наукової проблеми, її значущість; ідеї та гіпотези дослідження; використання світового досвіду при обґрунтуванні проблеми, предмету, основних ідей, мети і завдань дослідження; аналіз основних вітчизняних та зарубіжних літературних джерел; підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження; мету і завдання; об'єкт і предмет, методи дослідження; передбачуваний зміст наукової новизни та практичного значення одержаних результатів.

Апробація наукового дослідження та винахідницька діяльність включає: публікацію наукових статей в журналах, реферованих та інших виданнях; у періодичних виданнях інших держав та виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз даних; статті у електронних фахових виданнях; тези доповіді на конференціях, семінарах, симпозіумах, круглих столах тощо; підготовка заявок на видачу охоронних документів, розробка рекомендацій, пропозицій, їх впровадження на практиці та в освітній процес. Участь у наукових заходах планується на чотири роки і передбачає: підготовку наукових робіт на конкурси; виконання науково-дослідних тем, які фінансуються із коштів загального та спеціального фондів державного бюджету України, доповіді (з публікацією тез) на міжнародних, всеукраїнських, вузівських науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах, круглих столах тощо (участь в дискусії) тощо.

Індивідуальний план наукової роботи є виконаним, якщо відбувся публічний захист наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є «Положення про семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у галузі знань 22 Охорона здоров'я, за спеціальністю 222 Медицина (нефрологія) у ДУ «Інститут нефрології НАМН України», яке встановлює сукупність організаційно-методичних заходів щодо перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок студентів і аспірантів, набуття ними фахових компетентностей.

Оцінювання результатів навчання аспірантів і здійснюється за 100-бальною шкалою. Кількість балів та їх розподіл за видами завдань під час поточного і підсумкового контролю з дисципліни та критерії оцінювання знань аспірантів визначаються в робочій програмі навчальної дисципліни та доводяться до відома здобувачів вищої освіти науково-педагогічним працівником на першому занятті з цієї дисципліни. При цьому, бали, що накопичуються аспірантами за видами завдань, повинні бути цілими числами.

Аспіранти мають бути чітко проінформовані про стратегію оцінювання, яка застосовується щодо їхньої навчальної програми; про те, які методи оцінювання будуть до них застосовані; які очікувані результати, а також про те, які критерії будуть використані при оцінюванні результатів навчання.

Поточний контроль проводиться за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки аспірантів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів за рік у формі заліку або екзамену.

Присутність всіх здобувачів вищої освіти на заліку – обов'язкова. Залік оцінюється за 100-бальною шкалою.

Апеляція результатів підсумкового контролю.

Аспірант, який не згоден з оцінюванням його відповіді на екзамені, може оскаржити рішення комісії щодо виставленої оцінки. У такому разі, він подає апеляційну заяву до керівництва наукової установи в день оголошення результатів. Заява розглядається керівництвом установи на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання у присутності аспіранта. Процедура апеляції, порядок оформлення прийнятого рішення апеляційною комісією регламентується у встановленому порядку.

Підсумкове оцінювання результатів навчання аспірантів заочної форми здійснюється за загальними принципами, що застосовуються за денною та вечірньою формами навчання.

6. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою наукової установи або іншого закладу вищої освіти, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

До захисту допускаються дисертації (наукові доповіді), виконані здобувачем самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) фактів порушення академічної доброчесності є підставою для відмови у присудженні відповідного ступеня вищої освіти.

Виявлення фактів порушення академічної доброчесності у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня вищої освіти та видачу відповідного диплома.

Скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження відповідного ступеня у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти за поданням Комітету з питань етики у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства України.

Порядок захисту дисертації передбачає проходження:

- попереднього розгляду дисертації в установі, де виконувалась робота;
- захист в спеціалізованій вченій раді.

Прийом екзаменів, стенографування під час захисту дисертацій, організація, підготовка до захисту дисертацій на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та його проведення для осіб, які здобувають освіту відповідно до договорів, укладених з фізичними або юридичними особами, у тому числі для осіб, які здобували освіту поза аспірантурою, проводиться за рахунок коштів здобувача.

Після завершення навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми, оформлену за формою, затвердженою МОН України і висновок наукового керівника (керівників);

2) звертається до структурного підрозділу закладу, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму та/або здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому та електронному вигляді, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

Попередній розгляд дисертації.

Мета попереднього розгляду дисертації – провести експертизу готовності дисертації в установі, де виконувалась робота, на предмет рекомендації до подання у спеціалізовану вчену раду. Попередній розгляд включає обговорення дисертації у відділі та на спільному засіданні відділів і лабораторій.

Аспіранти (особи, які здобувають освіту поза аспірантурою) не пізніше ніж 31 березня останнього року навчання представляють повністю закінчену та відповідним чином оформлену дисертацію науковому керівнику, за умови його позитивного висновку для обговорення подати роботу на спільне засідання відділів і лабораторій (до 31 травня) та подати документи до захисту на спеціалізованій вченій раді (до 01 липня).

Здобувач за наявності поважних причин (за станом здоров'я, сімейними обставинами тощо) за письмовою заявою має право на отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та проведення захисту дисертації в разовій раді протягом двох років після відрахування з аспірантури.

Дисертант, науковий керівник, керівник наукового підрозділу повинні забезпечити проходження даних етапів не пізніше ніж у вказані терміни.

Науковий керівник розглядає дисертацію протягом двох тижнів з моменту її отримання і несе персональну відповідальність за порушення термінів розгляду.

На спільне засідання попереднього розгляду дисертації здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії готує та подає такі документи:

- текст дисертації;
- первинні документи, які відбивають процес дослідної роботи (журнали лабораторних досліджень, анкети і т.д.);
- оригінали всіх праць, в яких надруковані результати дослідження;

- довідки про впровадження результатів дослідження в діяльність підприємств, установ, організацій;
- довідки про впровадження результатів дисертації в межах виконання науково-дослідних тем, що мають номер державної реєстрації в УкрНТЕІ;
- основні результати роботи у вигляді презентації та роздаткового матеріалу.

Завідувач відділу, де виконувалась робота у 7-денний термін розглядає надані здобувачем документи, при цьому несе персональну відповідальність за порушення термінів їх розгляду і призначає двох (трьох для докторської) рецензентів із числа висококваліфікованих наукових працівників – кандидатів (докторів філософії) та докторів наук, визначає дату проведення засідання.

Засідання щодо розгляду дисертації відбувається тільки при позитивних відгуках усіх рецензентів, які подаються в письмовій формі.

На засіданні попереднього розгляду дисертації здобувач ступеня доктора філософії (до 20 хв.) робить доповідь про основні результати досліджень з демонстрацією наочних матеріалів, акцентуючи на її актуальності, методиці досліджень, відмінностях від проведених раніше досліджень з напрямку в Україні та світі, науковій новизні, практичній цінності, достовірності отриманих даних та ступеню апробації.

Обговорення окремих положень, висновків та особливостей здійснюється у формі запитань і відповідей. Рецензенти у своїх виступах мають розкрити позитивні і негативні сторони роботи та зробити однозначний висновок: позитивний - «відповідає вимогам МОН України» або негативний - «не відповідає».

Здобувач ступеня доктора філософії повинен надати ґрунтовні аргументовані відповіді на зауваження.

Головуючий повинен забезпечити ґрунтовне обговорення роботи, у т. ч. через публічну дискусію. В обговоренні/дискусії можуть брати участь усі учасники семінару.

Результатом попереднього обговорення дисертації має бути висновок про ступінь її відповідності вимогам МОН України та рівень готовності щодо подальшого розгляду і представлення до офіційного захисту.

Резолютивна частина висновку (ухвалена за результатами відкритого голосування) включає:

- актуальність теми (проблеми) та її зв'язок з планами наукових робіт установи;
- формулювання наукового завдання (проблеми), нове розв'язання якого, порівняно зі світовими аналогами, отримано в дисертації;

- наукові положення, розроблені особисто здобувачем освіти, їх новизна;
- обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються;
- наукове та практичне значення роботи;
- використання результатів роботи;
- повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора;
- оцінка мови та стилю дисертації;
- відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту;
- рекомендація дисертації до захисту (або рекомендація на доопрацювання).

Результати обговорення дисертації оформлюються витягом з протоколу спільного засідання відділів і лабораторій та засвідчується підписами головуючого, секретаря, всіх рецензентів роботи.

За умови отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач має право звернутися до керівництва закладу (голови вченої ради), в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової ради.

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова).

До заяви додаються:

дисертація в друкованому та електронному вигляді;

наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації;

академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми;

висновок наукового керівника (керівників);

висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Структурний підрозділ, на засіданні якого здійснювалася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації, подає вченій раді закладу пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради.

Вчена рада не пізніше двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб - голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ закладу.

Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій за тематикою

дослідження здобувача за умови їх опублікування протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук).

У разі відсутності у закладі можливості призначити двох рецензентів з урахуванням діючих вимог разова рада утворюється у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів.

Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою.

Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради в ДУ «Інститут нефрології НАМН України»:

- 1) оприлюднює з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації на своєму офіційному веб-сайті електронну копію дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), та інформацію про склад разової ради, посилення на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації;
- 2) вносить інформацію про утворення разової ради до інформаційної системи;
- 3) передає друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, до бібліотеки закладу;
- 4) подає електронний примірник дисертації до державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», а також до локального репозитарію закладу.

Інформація про утворення разової ради вважається оприлюдненою з дня її внесення до інформаційної системи.

МОН України проводить перевірку відповідності складу разової ради діючим вимогам та розглядає повідомлення щодо невідповідності складу разової ради (у разі надходження) протягом місяця з дня оприлюднення Національним агентством інформації про утворення разової ради (внесення змін до складу разової ради).

У разі виявлення порушень МОН України зупиняє роботу разової ради шляхом внесення відповідної інформації до інформаційної системи із зазначенням підстав для усунення виявлених порушень.

З метою усунення виявлених порушень, а також у разі неможливості виконання членом (членами) разової ради своїх обов'язків установа видає наказ про внесення змін до складу разової ради, інформацію про що вносить до інформаційної системи.

Інформація про зміни у складі разової ради оприлюднюється в інформаційній системі.

За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, протягом 45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент - відгук, в яких зазначають результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Рецензенти і офіційні опоненти забезпечують об'єктивність підготовлених ними рецензій і відгуків, засвідчують їх власними підписами та відбитками печаток закладів за основним місцем роботи.

У разі коли рецензія (відгук) не відповідає встановленим вимогам, голова разової ради визначає строк для її (його) доопрацювання.

Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку):

разова рада призначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку). Інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному веб-сайті установи та вноситься до інформаційної системи;

електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), оприлюднюються на офіційному веб-сайті закладу з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, а їх копії на вимогу здобувача надаються йому для ознайомлення.

Розміщені на офіційному веб-сайті установи вищезазначені матеріали перебувають у відкритому доступі протягом трьох місяців з дати видачі диплома доктора філософії. Після завершення даного терміну матеріали в електронному вигляді накопичуються та архівуються на зовнішньому жорсткому диску та оптичних носіях.

Підготовка до захисту, захист.

Підготовка до захисту включає заходи організаційного та змістовного характеру. Здобувач є активною особою в процесі підготовки та організації проведення захисту.

Здобувач має уважно ознайомитись із процедурою захисту, підготувати доповідь, розраховану на 15-20 хв., продумати відповіді на зауваження офіційних опонентів та інших установ (осіб), які надіслали відгуки на дисертацію, підготувати роздатковий матеріал, з розрахунку на кожного члена спецради, чистий папір для нотаток, представити оригінали публікацій за результатами дисертації.

Установа надає здобувачу можливість технічного супроводження виступу та демонстрації матеріалу під час захисту. Це потребує від здобувача попередньої підготовчої роботи з метою забезпечення синхронізації доповіді та технічного супроводження.

Здобувач освіти має право запросити на захист науковців з інших установ та практиків.

Документи на здобуття ступеня доктора філософії після захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді мають бути передані протягом місяця до МОН України.

Підготовка документів включає необхідність реєстрації облікової картки дисертації в УкрІНТЕІ.

Підготовка та оформлення документів передбачає участь здобувача: розшифрування фонограми засідання спецради, підготовка електронних носіїв, реєстрація ОКД в УкрІНТЕІ.

Атестаційна справа, згідно з описом та дисертація подається вченим секретарем спеціалізованої вченої ради до МОН України.

9. ОТРИМАННЯ СТИПЕНДІЇ

Нарахування академічних стипендій здійснюється відповідно до Правил призначення академічних стипендій.

Академічна стипендія аспірантам, які навчаються заочною (денною) формою, встановлюється у розмірі 90 відсотків відповідного посадового окладу, визначеного за схемою посадових окладів (з урахуванням наступних змін в оплаті праці на відповідних посадах).

Аспіранти мають право на роботу у режимі неповного робочого часу (але не більше, ніж на 0,5 ставки за займаною посадою). При цьому академічна стипендія, призначена відповідно до цих Правил, виплачується у повному обсязі.

Аспірантам, які поновили навчання після наданої їм в установленому порядку перерви у навчанні, та аспірантам, яким в установленому порядку подовжено строк навчання в аспірантурі, академічна стипендія призначається

на весь наступний період навчання з дати поновлення такої особи відповідно до наказу по ДУ «Інститут нефрології НАМН України».

Аспірантам, які реалізують право на академічну мобільність при одночасному збереженні статусу здобувача вищої освіти заочною (денною) формою навчання в установі і які не отримують регулярну безповоротну фіксовану фінансову підтримку у грошовій формі протягом всього терміну навчання за програмою академічної мобільності в іншому закладі вищої освіти виплата стипендії припиняється на термін навчання в іншому закладі вищої освіти (науковій установі).

10. ПІДГОТОВКА ДОКТОРА НАУК

Науковий ступінь доктора наук присуджується докторською радою на підставі публічного захисту докторської дисертації.

МОН України затверджує/скасовує рішення докторських рад про присудження наукового ступеня доктора наук і видає дипломи/відмовляє у видачі дипломів доктора наук.

Здобуття наукового ступеня доктора наук передбачає набуття особою найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, що забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані у наукових вітчизняних і міжнародних рецензованих виданнях. На здобуття наукового ступеня доктора наук поширюється дія законодавства з питань академічної доброчесності.

Кваліфікаційні вимоги

Здобувач наукового ступеня доктора наук повинен:

мати ступінь доктора філософії (кандидата наук) у галузі медичних наук та відповідно вищу медичну освіту;

представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;

мати опубліковані праці за темою докторської дисертації у фахових вітчизняних і міжнародних рецензованих виданнях.

Докторська дисертація повинна відповідати таким вимогам:

бути кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем самостійно; містити наукові положення та нові науково обґрунтовані результати у певній галузі науки, одержані здобувачем особисто, які мають практичну та теоретичну цінність та які підтверджуються документами, що засвідчують проведення здобувачем досліджень;

бути виконаною за науковою спеціальністю з галузі науки відповідно до переліку, який затверджує МОН України;
відповідати паспорту наукової спеціальності, затвердженому МОН України;
містити обґрунтовані висновки на основі одержаних здобувачем достовірних результатів;

характеризуватися єдністю змісту;

свідчити про особистий внесок здобувача в науку щодо розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми;

відповідати принципам академічної доброчесності.

Докторська дисертація подається до захисту за однією або двома спеціальностями однієї галузі науки.

Інформація про отримані здобувачем результати у його дисертації, захищеній на здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук), наводиться лише в оглядовій частині докторської дисертації.

Докторська дисертація подається до докторської ради для проведення захисту не раніше ніж через п'ять років після здобуття особою ступеня доктора філософії (кандидата наук).

Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН України.

Докторська дисертація супроводжується окремим рефератом обсягом 1-2 авторських аркуші, який подається державною мовою і складається із загальної характеристики докторської дисертації, її основного змісту і висновків, списку наукових публікацій, зарахованих за темою докторської дисертації.

Проведення попередньої експертизи докторської дисертації

Після завершення здобувачем, підготовка якого здійснювалася в докторантурі закладу вищої освіти (наукової установи), відповідної наукової програми науковий консультант здобувача протягом місяця готує висновок щодо докторської дисертації, зокрема щодо висновків і рекомендацій, сформульованих у докторській дисертації, їх новизни, повноти викладу в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації, з оцінкою дотримання здобувачем принципів академічної доброчесності у процесі підготовки докторської дисертації та виконання ним індивідуального плану наукової роботи (далі - висновок наукового консультанта).

Якщо науковий консультант відмовляється підготувати висновок, здобувач звертається з письмовою заявою до вченої ради наукової установи про надання висновку структурного підрозділу, в якому здійснювалася підготовка здобувача. Структурний підрозділ, в якому буде проводитися попередня експертиза докторської дисертації, подає пропозиції вченій раді наукової установи щодо призначення трьох рецензентів.

На засіданні відповідного структурного підрозділу, яке проводиться протягом місяця за дорученням вченої ради, заслуховується наукова доповідь здобувача і шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх на засіданні наукових працівників приймається рішення про надання/відмову в наданні такого висновку. У такому разі висновок підписує керівник відповідного структурного підрозділу (головуючий на засіданні).

Здобувач, який не проходив підготовку в докторантурі, а самостійно підготував докторську дисертацію, звертається із письмовою заявою на ім'я голови вченої ради наукової установи, в якій відкрита докторантура з відповідної наукової спеціальності, про проведення попередньої експертизи його докторської дисертації, надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення її результатів та затвердження теми докторської дисертації.

Рецензенти, розглянувши докторську дисертацію та наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати докторської дисертації, а також за результатами фахового семінару готують висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації. Цей висновок повинен містити інформацію про відповідність дисертації вимогам щодо публікацій, наукової новизни, практичної значущості отриманих результатів, відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційних досліджень.

Якщо підготовка здобувача здійснювалася за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб або здобувач самостійно готував докторську дисертацію, оплата праці рецензентів здійснюється за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб або такого здобувача.

Присудження докторською радою наукового ступеня доктора наук

У разі коли висновок наукового консультанта (структурного підрозділу) та/або висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації є позитивним, здобувач подає заяву на ім'я голови докторської ради для проведення захисту докторської дисертації з метою присудження наукового ступеня доктора наук та документи відповідно до встановленого МОН України переліку:

1. Заява здобувача на ім'я голови докторської ради про прийняття докторської дисертації до розгляду.
2. Ксерокопія першої сторінки паспорта здобувача.
3. Особова картка за встановленою формою
4. Копії дипломів магістра (спеціаліста), доктора філософії (кандидата наук), засвідчені підписом вченого секретаря докторської ради.

Копія документа про навчання та/або стажування за кордоном (у разі підготовки дисертації на матеріалі іншої держави) (за наявності).

Копія свідоцтва про зміну імені, засвідчена підписом вченого секретаря докторської ради (у разі зміни здобувачем імені).

У разі, якщо ці документи видані закладами освіти та уповноваженими органами іноземної держави, і легалізовані, якщо інше не передбачено міжнародними угодами та конвенціями, додатково надаються переклади цих документів українською мовою, засвідчені нотаріально.

5. Висновок наукового консультанта (структурного підрозділу) з оцінкою здобувача та його роботи у процесі підготовки докторської дисертації, відгуки опонентів, засвідчені печатками установ, в яких вони працюють або підписані з використанням кваліфікованого електронного підпису, із зазначенням дати їх надходження до докторської ради, та всі відгуки, які надійшли на докторську дисертацію та реферат.

6. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації, виданий науковою установою.

7. Паперовий примірник дисертації і автореферату. Електронний носій з файлами, що містить: докторську дисертацію у форматі PDF/A з текстовим шаром, реферат докторської дисертації, анотацію дисертації доктора філософії або автореферат кандидатської дисертації, усі наукові праці здобувача, які розкривають основний текст докторської дисертації.

З метою забезпечення незалежності експертизи для захисту докторської дисертації докторською радою призначаються три опоненти (за письмовою згодою), з яких тільки один може бути членом ради, в якій проводитиметься захист, чи штатним працівником закладу вищої освіти (наукової установи), в якому (якій) утворено докторську раду.

Про прийняття докторської дисертації до захисту і призначення опонентів докторська рада надсилає МОН України повідомлення, яке разом з іншими такими повідомленнями, що надійшли до МОН України протягом місяця, розміщується на офіційному веб-сайті МОН України третього робочого дня наступного місяця.

Вчений секретар не пізніше ніж за десять робочих днів до дати захисту дисертації розміщує в електронній формі на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти (наукової установи), в докторській раді якого проводитиметься захист, у розділі, в якому міститься інформація про діяльність рад, примірник докторської дисертації (із забезпеченням відкритих форматів текстових даних) (крім монографії), реферат, висновок про наукову новизну,

теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації, відгуки опонентів та облікову картку дисертації за встановленою формою.

Публічний захист докторської дисертації проводиться на засіданні докторської ради. Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь члени докторської ради, які є компетентними вченими з відповідної спеціальності, а також за бажанням присутні на засіданні.

У разі прийняття докторською радою рішення про відмову у присудженні наукового ступеня доктора наук усі виявлені докторською радою протягом розгляду докторської дисертації та висловлені під час її захисту недоліки, порушення та зауваження, що стали підставою для прийняття такого рішення, зазначаються у рішенні докторської ради.

Здобувачеві надається засвідчена в установленому порядку копія зазначеного рішення та повертаються подані ним документи, крім заяви, висновку наукового консультанта (структурного підрозділу), висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та одного примірника дисертації.

У такому разі МОН України надсилаються разом із супровідним листом засвідчені в установленому порядку копії реєстраційної картки присутності членів ради, рішення про відмову у присудженні наукового ступеня доктора наук та стенограми (розшифрованої фонограми) засідання докторської ради.